

In October, 1970 - Valen-
tyn Moroz - a 34 year old his-
torian and lecturer at the Ped-
agogical Institute of Ivano-
Frankivsk., was sentenced at
a closed trial for an unknown
period of time, for "anti-Sov-
iet propaganda and agitation".

The sentencing of the young
historian marks the continuing
trend of arrests of Ukrainian
intelligentsia. Previously, a
great furor had been caused
by the publishing of Ivan
Dzuba's *Internationalism or
Russification?* and Chornov-
il's *Papers*. Chornovil writes
of Moroz and his first illegal
arrest in August of 1965. In
January of 1966, Moroz was
tried by the Regional Court of
Volyn to serve 5 years of
hard labour in a Mordovian

political prisoners camp. In
prison, he wrote an appeal
"to the Deputies of the Sup-

reme Council of the Ukrainian
S.S.R.", under the title of "A
Report from the Beria Res-
erve" (published in "Suchas-
nist"). In his report, Moroz
tells of countless inhuman
cruelties - such as the year-
round sport of hunting down
people. The apprehender of es-
caped prisoners receives a
"nug" of flour for his catch.

To support his criticism of
the regime, Moroz cites the
Constitution of the so called
Ukrainian S.S.R. Article 126
declares the freedoms of
speech, writing, demonstrat-
ing, and meeting together.
Moroz then shows how this is
completely ignored. Little did

he know that for the author-
ship of this report (secretly
circulated in Ukraine and
abroad), he would be 6 months
in the camp's prison.

Moroz says the charge laid
against him and many others
like him, was "propaganda,
aimed at the separation of the
Ukraine from the S.S.R." He
then cites Article 17 of the
Constitution which clearly
states that every republic has
a right to leave the Union. We
only have to think of what
happened in Czechoslovakia
to see the consequences of
trying to separate, (even if
only in policy), from the U.S.
S.R.

Moroz also deals with the
very important issue of the
struggle for retention of the
Ukrainian language and cul-
ture in the midst of the pres-
sure of Russification. Even
in the capital of the Ukraine
"there was evidence of pres-
sure to impose the Russian
language... Many Russians..
displayed contempt because I
spoke Ukrainian. Occasional-
ly there were even insults." These words are John Kolas-
ky's taken from his book
Education in Soviet Ukraine,
but the same opinions have
been expressed by countless
others, including Moroz. On
November 11, 1970, speaking

to students of the University
of Illinois, Kolasky told of
protesters whose anti-party
anecdotes sentenced them to
a three year prison term. An
example he gives is: "What
is the largest country in the
world?" Answer: "Ukraine,
because it borders on the
Carpathian Mountains, it's
capital is in Moscow, and it's
population in Siberia." ("Svo-
boda", Nov. 21)

After being released in
1969, Moroz was again ar-
rested in June of 1970 for "anti-
Soviet propaganda and agita-
tion", specifically for writing
about the struggle for Ukrain-
ian cultural survival. The
pleas of his friends for an
open trial went unanswered.

He has been sentenced
to 9 years in prison.

LET US PREY

ETUDIANT / STUDENT,

PUBLISHED BY THE UKRAINIAN CANADIAN STUDENTS' UNION (SUSK)

Ч. 6 (10)

Грудень 1970 р.

Рік III.

Вже вісім літ тому на-
зад Український Студент-
ський Клуб у Лондоні зро-
бив був перші заходи через
свого академічного дорад-
ника для введення на уні-
верситеті акредитованих
курсів української мови.
Власті університету поста-
вилися до цієї вимоги при-
хильно, однак яскраво не-

дленням Російським Відді-
лом короткого (8 лекцій),
неакредитованого, вечір-
нього курсу української лі-
тератури, що був свого ро-
ду "тактичним маневром",
через що д-р Рослицький
відмовився від участі в
ньому.

Слідуючи за подіями,
коротко перед засіданням

тів про ціль демонстрації.

Про демонстрацію широко
і прихильно коментували
місцеві радіо і телевізія у
"новинах", як рівнож об-
говорювали це питання на
т. зв. "open лайне". На до-
магання студентів "Фрі
Прес" звернула увагу на
передовій сторінці другої
частини газети, а через

польську мову започатко-
вано два роки тому, і то
без домагань студентів!!!).
Як також йдентичність ду-
плікації курсів із універси-
тетами у Ватерло, Торон-
то, Оттаві та інших. В о-
кремому інтерв'ю із "Фрі
Прес", декан "Артс", д-р
Раув, знову заявив, що вве-
дження української мови с-
"вповні справою Російсько-
го Відділу, і, що він осо-
бисто не має до цього нія-
кого відношення", тим са-
мим заперечуючи адміні-
стративні та фінансові при-
чини, подані д-ром Нойгав-
зером.

"Де Газет" цим разом
поставила нашу справу на
передову сторінку. Під на-
голоком: "Українці осуд-
жують дискримінацію" -
правильно інформувала чи-
тачів: "Український Клуб
випоїла війну Талбот Ко-
ледж... перед Російським
Відділом, у Мідлсекс і Сам-
мерві було чути оклики
"дискримінація"... Вони за-

суджують Російський Від-
діл за позбавлення права
на науку рідної мови... прот-
ягом восьми літ Росій-
ський Відділ відкидав їхні
домогання на акредитова-
ний курс... - "Ми вимага-
ємо української мови. Ми в-
магаємо її тепер. Росіяни
можуть собі думати, що во-
ни можуть позбавити нас
прав, як у Советському Со-
юзі, але тут ім це не
вдається - говорив Орест
Дубас... Професор Е. Во-
лицький, безплатний викла-
дач неакредитованих курсів,
заявив: "Коли студенти хо-
чуть вчитися, то хто має
право їм цього відмовити?"
На мою думку, це брак до-
брої волі, як рівнож зали-
ши ставлення росіян до у-
країнців, на що тут у Кана-
ді не сміє бути місця".

"Лондон Фрі Прес" із 25-
го листопада та "Де Газет"

Продовження на стр. 3.

ДИСКРИМІНАЦІЯ

гатиивна постава Російсько-
го Відділу перекреслила всі
заходи. Щоб хоч мінімально
задовільнити бажання сту-
дентів вчитися рідної мови,
д-р Е. Рослицький організу-
вав неакредитовані курси
української мови й літера-
тури, які продовжуються до
теперішнього часу. Впро-
довж літ, у цих курсах бра-
ло участь около 15 студент-
ів, що й дало тепер сту-
дентам сильний аргумент
у домоганнях акредитова-
ного навчання.

Минулого академічного
року УСК звернувся до Ро-
сійського Відділу із офі-
ційною петицією, підписа-
ною 35 студентами, звичай-
ними а українських
студіях, та з супровідною
рекомендацією академічно-
го дорадника, із проханням
започаткувати акредитова-
ну українську програму.
Копії цього звернення рів-
ночасно вислали головам у-
сіх відділів та деканові фа-
культету "Артс". У зв'яз-
ку із цим кружляли по уні-
верситеті і позитивні і не-
гативні поголоски та ма-
неврування, включно із вве-

"Е.Р.С." (Едьюкейшенел По-
лісіс Коміті, що вирішув цю
справу) виявилось, що Ро-
сійський Відділ, цілковито
ігноруючи петицію УСК, не
мав у плані пропонувати Е.
Р.С. введення української
мови. Тому, на своїх шир-
ших сходинах, Клуб одно-
голосно рішився на протес-
таційну акцію.

У вівторок, 17 листопа-
да, около 50 членів УСК
(між ними одна британка і
одна студентка німецького
походження), заосмотрні
відповідними транспарента-
ми, почали свій протест
публічним мітингом перед
Талбот Коледж, де із сло-
вом протесту виступили:
координатор акції, Орест
Дубас, та голова УСК, Я.
Якібчук. Вони також відпо-
відно поінформували корес-
пондентів "Фрі Прес", "Га-
зет", як рівнож радіостан-
цій і телевізії. Після, у-
часники протесту, несучи
около 20 плякатів, запро-
тестували перед будинком
Російського Відділу, а ід-
ти по інших "коледжах" і
кафетериях, де голова УСК
інформував через гучномов-
ць професорів та студен-

днів знову писала про ін-
терв'ю із деканом, Голова
Російського Відділу, д-р Р.
Нойгавзер (астрійка), аїяю-
ючи у пресі та через інші
засоби інформації, твердив,
що причиною відмовлення
"не були ніякі політичні на-
сталення", а тільки адмі-
ністративні труднощі, брак
фінансів і відповідних ви-
кладачів, наміри Відділу о-
стати чисто російським (хоч

СТУДЕНТ

Місячник
Заснований 1968 р.
67 Harbord Street
Toronto 4, Ontario

Головний Редактор:
Зеновій Заарич

Адміністратор:
В'їрий Микитин

Мовний редактор:
Олена Головага

Мистецьке оформлення:
Ірка Макарик

За'язкоий референт:
Віра Гаміака

Секретарки: Оля Фешич, Галія Побігун, Оля Суржик

Фотограф: Слаако Марчук

Репортери: Галія Бабяк, Любомир Ягущаєський

Технічний референт: Богдан Лишишин.

Матеріали, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам Редакції чи Союзу Українського Студентства Канади (СУСК).

Редакція застерігає за собою право редагувати прислані матеріали тільки за дозволом авторів.

Останнє наше число викликало жваву реакцію на сторінках української преси. Наша газета має відзеркалювати український студентський рух у Канаді, який бореться за продовження українського духа між українцями, що живуть у цій країні. Реальна ситуація дуже печука. Шораз більше української молоді відпадає від українського суспільства, шораз сильніше наступає натиск асиміляції на нашу громаду і шораз більш утрудненим стає досягання інформації про відносини в сучасній Україні.

Самі українці не хочуть чути правди, що загрожене є існування нашого українства. Навпаки, замість скріпити себе спільними силами в обороні свого існування, ми себе шораз більше самі нищимо та шораз глибше опускаємося у глибину вузьких напрямів, наївної політики та шкідливої боротьби за льокальні справи та претенсії, які взагалі нічого корисного не дають для загалу, а навпаки — шкодять цілому українству. Зійшли ми вже на такий низький рівень, що дрібні, майже гротескні справи, ставимо понад усе; особисті амбіції ставимо перед добром загалу, а нефахові люди накидують свій голос та свої амбіції на способи життя, про які вони не мають ніякого поняття. Закидаю якогось то пана "Івб" в газеті "Наша Мета" з 31 жовтня ц.р., де цей пан "Івб" накидається на СУСК та на наше останнє число, є якраз доказом цього прикрого явища в українській спільноті. Замість давати конструктивну критику, щоб допомогти нам, студентам, в нашому унапрямуванні боротьби за продовження українства, автор накидається на студентів та називає їх гніздом "мафії", яке "нищить студентів морально і матеріально", "комуністичною агентурою", яка пише антицерковні й антирелігійні статті і т.д. Пан "Івб" є якраз цією типічною українською людиною, яка кидає камінь з-за плота, політикує, хоч не знає і не розуміє нічого про політику (це видно в його статті, де його обвинувачення зовсім необґрунтовані ніякими фактами), та який, замість дати конструктивну критику, накидається простим, нелогічним, емоційним способом на студентів, які "відважились" сказати правду. Стаття цього пана "Івб" якраз доказує, як прикро та сумно є в нашій політичній суспільстві, якщо такі некваліфіковані люди беруться до "політики". Бідна та Україна та бідні українці, якщо такі наївні критики появляються!

Однак, це явище, де некваліфіковані люди беруться за серйозні справи, з якими вони не є обізнані, та тільки тим шкодить суспільству, видно не тільки в цьому пані "Івб". Скільки з нас вже зустрічало "виповника" в молодіччій організації, який по професії — "драйвер"; або "суддю" громадського суду якоїнебудь організації, який по професії — ремісник; або "політика" в політичній організації, який по професії — механік, і т. п. Прикро, що в нас, українців, кожен мішається вводити та в усі справи, чи йому там місце, чи ні. Але, якщо хтось відважиться сказати правду та доказати помилки відносно якоїнебудь праці — то зразу такі шановні "люди" обурюються й обороняються тим, що...

LYTSAR na BILOMU KONI

"Lytsar na Bilomu Koni" is a play that the newly formed Ukrainian Students' Drama Club put on at the Ukrainian Cultural Centre at 83 Christie St., Toronto, on the 29th of November 1970.

When I first heard about the play I envisioned a drama which was heavy and not easily comprehended by the younger set, which is usually the case with Ukrainian plays.

The play, a brainchild of Borys Budnyi, is quite different and not like any other Ukrainian play I've seen. "Lytsar na Bilomu Koni" is a very contemporary play; its theme is relevant to today's youth. The play explores one facet of the generation gap which is present in Ukrainian society: the question of whether or not to love only Ukrainian girls.

"Lytsar na Bilomu Koni" is a satire which pulls no punches. There are no innuendos, suggestive phrases — everything is said outright by the voice of youth.

In the 1st Act "What would happen, if..." we are introduced to the main theme. Slawko Ohirchenny (Ivan Paska),

because of a quarrel with his lady love, Lesia, goes to his friend Andriy Zatiaty (Mirko Kowalsky) for help. Andriy, equally disillusioned with Ukrainian girls and, having ruled out the idea of suicide as ridiculous, suggests that they date girls who are not Ukrainian. Slawko reacts in horror: "I'm not that drunk, you know!"

In the 2nd Act "Is it worth loving?..." Slawko and Andriy are joined by Konstantyn Popularny (Andriy Baziuk) who tries valiantly to defend Ukrainian girls. Slawko has very valid arguments against them.

"If you go out with a Ukrainian girl a few times, automatically there's talk of marriage."

"The girls sit at home and wait for their handsome prince on the white charger to appear, to carry them off in their dreams."

The arrival of Bohdan Filosof (Nestor M. Ripecky) heralds another attack on Ukrainian girls. This scene ends with a soliloquy by Bohdan Filosof.

To love, or not to love.

To strangle, or not to strangle.

This soliloquy, a dramatic high point of the play, was superbly played by Nestor Ripecky.

The technical director, Ihor Wons, did a commendable job on lighting in the play, especially at this point.

The first two acts give us a quite heavy argument against Ukrainian girls. In the 3rd Act things are slightly reversed. Andriy Zatiaty is put on trial (in a dream) by the girls, who are horrified by his blasphemous views on dating Ukrainians. He is to be sentenced to 10 years attendance at all Ukrainian meetings and to read all the Ukrainian political brochures after having written a 600 page essay on "Why Ukrainian girls or boys are superior." His lawyer (Nestor Ripecky) tries to get Andriy Zatiaty, a more lenient sentence if not a total withdrawal of charges. Lida Teres plays the prosecutor, who is trying to use Andriy as a universal example. The 3rd Act becomes a verbal duel between Andriy's lawyer and the prosecutor. This duel is climaxed by the arrival of "The knight on a white horse" (Slawko Fedchun).

Many people were puzzled by the abrupt ending. It was too subtle for some people. They couldn't understand what it had to do with the play.

I think that the play needed the spectator's utmost concentration in order to understand the ending. Throughout the play there are references by Andriy Zatiaty and the lawyer to a "prince charming that Ukrainian girls dream about", but even so the arrival of the lytsar was quite a surprise.

Con't on page 3.

СХОДИНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

нібито ця "правда" — це "праця комуністичного підбурювання", або "підривна робота наших ворогів".

Це саме і є реальний стан у нашому українському суспільстві. Чи хтось хоче признатися до такого явища, чи ні, — такі сумні речі, на жаль, існують. Ми, студенти, які працюємо в українському русі, не бачимо ніякої користі — зникатися до такого низького рівня, щоб полемізувати над такими простими й негативними справами. Перед нами серйозніша справа: боротьба для українського загалу, за збереження українства поза межами України і в Україні.

Наш український наріч переживає якраз у нашому поколінні важку й рішальну боротьбу за самозбереження своєї ідентичності. Ми, студенти, поставили собі за мету стати авангардом цієї боротьби. Про це пишемо не тільки ми, у нашій газеті; пишуть не тільки інші українські часописи, але також і чужомовна преса. Справа та мета є за серйозні, щоб ми займалися такими жакладами й обвинуваченнями, що ми нібито пішли на "лівий" чи "комуністичний" шлях. Нам потрібно підтримки від української громади у спільній боротьбі за нашу українську мову, за наш український дух, за визволення України — за збереження нашого українства. Нам потрібно конструктивної критики та активної допомоги, щоб ми осягнули свою мету. Але ми не осягнемо її ніколи, якщо між нами надалі появлятимуться люди, які не є кваліфіковані в тих ділянках, в яких вони займають становище. Д.Донцов дуже правильно написав: "... чи вибде добра оркестра з виправних навіть музик, коли ними диритуватиме шофер?"

DNIPRO MOVERS & PARKWAY FURNITURE

1181 Bloor St.W. Toronto, Ont.

Tel.: 536-6622

CENTRAL ARMADALE

Meat Products

1572 Bloor St. W.
Toronto, Ont. Tel. 534-2023

WEST — ARKA

Gift-Store
2282 Bloor St. W.

Toronto, Ont. Tel.: 762-8751

METRO FABRICS

Parcel Service

Власник — О. Крушельницька

712 Queen St.W., Toronto, Ont.

ALASKA FUEL LIMITED

425 Jane St., Toronto, Ont.

Tel.: 766-3040